

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1756/2018
05.09.2018. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић, Божидара Вујичића, Бранислава Босиљковића и Бисерке Живановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милош Влаховић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција, Казнено поправни завод у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 733/17 од 09.03.2018. године, у седници одржаној 05.09.2018. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 733/17 од 09.03.2018. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 733/17 од 09.03.2018. године у делу става првог изреке којим је одлучено о накнади трошкова превоза и трошковима поступка и пресуда Првог основног суда у Београду П1 34/15 од 04.11.2016. године у ставовима трећем, четвртном и петом изреке и предмет у том делу враћа првостепеном суду на поновно суђење.

У осталом делу, ревизија тужиоца изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 733/17 од 09.03.2018. године, **ОДБАЦУЈЕ СЕ**, као недозвољена

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 34/15 од 04.11.2016. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде штете за неискоришћен годишњи одмор за 2011. годину исплати 1.408,97 динара на име законске затезне камате обрачунате на главницу од 55.328,21 динара почев од 09.11.2013. године па до 30.12.2013. године. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име трошкова вештачења и адвокатских услуга плати 9.000,00 динара. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац

тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада исплати 286.954,84 динара у месечним износима и са законском затезном каматом ближе одређеним овим ставом изреке. Ставом четвртим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка. Ставом петим изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка од 12.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 733/17 од 09.03.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставовима другом, трећем и четвртим изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, па је обавезан тужени да тужиоцу плати законску затезну камату на исплаћен износ главнице од 55.328,21 динара на име накнаде штете за неискоришћен годишњи одмор за период од 09.11.2013. године до 30.12.2013. године, у износу од 1.408,97 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној применом члана 404. ЗПП, ради уједначавања судске праксе.

Врховни касациони суд налази да су у конкретном случају испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиоца прописани чланом 404. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11 и 55/14), имајући у виду да је тужилац уз ревизију доставио одлуке апелационих судова из којих произлази да су основани наводи о различитом одлучивању судова у истој правној ствари, што указује на потребу одлучивања о ревизији као изузетно дозвољеној, ради уједначавања судске праксе, због чега је и одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану одлуку у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању на коме је заснована одлука, тужилац је, са пријављеним пребивалиштем у ..., засновао радни однос на неодређено време у ... у ... у звању ... почев од 20.11.2011. године. Тужилац је услед повећаних потреба службе привремено упућен на рад у ... у ... почев од од 23.05.2011. године све до 31.07.2012. године. Тужилац свакодневно путује од куће до посла, а трошкови превоза му нису исплаћивани, осим за један месец у 2013. години. Тужиоцу је решењем тужене од 07.11.2012. године утврђено право на накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада за септембар 2012. године у нето износу од 10.800,00 динара. Решењем тужене од 21.05.2013. године, одбијен је захтев тужиоца за признавање накнаде трошкова превоза за фебруар 2012. године уз образложење да тужилац није доставио доказ – искоришћену месечну карту у међуградском саобраћају. Такође решењем тужене од 08.07.2013. године одбијен је захтев тужиоца за признавање накнаде трошкова превоза за април 2013. године уз образложење да тужилац по истеку календарског месеца у коме је користио услуге превоза није доставио доказ – искоришћену месечну карту овлашћеног

аутопревозника. Тужилац се, осим за ова два месеца, није обраћао туженом писаним захтевима за исплату накнаде трошкова превоза.

Код овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови закључују да је тужбени захтев неоснован, позивајући се на одредбу члана 16. и 146. Закона о државним службеницима, јер тужилац није руководиоцу поднео писани захтев за накнаду трошкова превоза за тражени временски период.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом тужиоца указује да је побијана одлука донета погрешном применом материјалног права.

Тужилац је државни службеник, тако да се о његовом праву на накнаду трошкова везаних за рад одлучује применом одредби Закона о платама државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС“, број 62/06...99/10), који у члану 37. став 1. прописује да државни службеник, између осталог, има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, а ставом 2. истог члана прописано је да се услови за накнаду трошкова, њихова висина и начин на који се остварују прописују Уредбом Владе. Уредба Владе која регулише ову материју је Уредба о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС“, број 98/07, пречишћен текст), којом је у члану 2. став 1. тачка 1. прописано да државном службенику и намештенику накнађују се трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада, а чланом 3. ове Уредбе прописано је да државном службенику и намештенику накнађују се трошкови превоза за долазак на рад и за одлазак са рада у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском, односно међуградском саобраћају.

По оцени Врховног касационог суда, погрешан је закључак нижестепених судова да тужилац нема право на накнаду трошкова превоза зато што је морао да подноси писмени захтев за накнаду јер о правима и дужностима државних службеника одлучује руководиоца решењем у смислу члана 140. став 1. Закона о државним службеницима. Супротно овом становишту, Врховни касациони суд налази да право на исплату трошкова превоза није условљено ни подношењем захтева, нити доказивањем да је запослени стварно сносио ове трошкове. Ово право запослених засновано је на цитираој одредби члана 37. Закона о платама државних службеника и намештеника и на основу члана 3. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника. Тужена је зато у обавези да тужиоцу у целини плати трошкове које је имао за долазак на рад из ... где има пребивалиште до места рада и за одлазак са рада, без обзира што није подносио захтев за накнаду. Закон о платама државних службеника и намештеника и Уредба о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника не прописују обавезу запосленог да за остваривање свог законског права на накнаду трошкова превоза мора да подноси руководиоцу посебан захтев. Право запосленог на трошкове превоза засновано је непосредно на закону и подзаконском акту, а да ли ће руководиоци органа да о том праву одлучују посебним решењем за сваког запосленог појединачно, није од утицаја на обавезу накнаде трошкова превоза. Имајући у виду да је тужена својим незаконитим радом (неисплаћивањем трошкова превоза у одређеном периоду) тужиоцу проузроковала штету, у обавези је да ову штету накнади на основу члана 154. став 1. и 172. став 1. Закона о облигационим односима.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 2. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу другом изреке, а првостепени суд ће у поновном поступку ради правилне примене материјалног права и законите одлуке у овој правној ствари утврдити за који период тужилац има право на накнаду трошкова превоза. Укинута је и одлука о трошковима поступка јер зависи од одлуке о главној ствари.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није дозвољена у делу којим је одлучено о трошковима вештачења и адвокатских услуга.

Наиме, одредбом члана 403. став 3. Закона о парничном поступку, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинско правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба ради исплате поднета је 05.01.2015. године, а вредност побијаног дела правноснажне пресуде је 9.000,00 динара (које тужилац потражује на име трошкова вештачења и адвокатских услуга), који износ, према средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, представљају динарску против-вредност испод 40.000 евра.

Имајући у виду да се ради о имовинско-правном спору у коме се тужбени захтев односи на новчано потраживање, у коме побијана вредност предмета спора не прелази динарску противвредност 40.000 евра према средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то је Врховни касациони суд нашао да је ревизија у овом делу недозвољена.

На основу члана 413. у вези члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа-судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић